

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	Hudobná výchova
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Ročník	5. – 8. roč .
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej republike
Názov ŠkVP	Škola pre každého, škola pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

Rozsah vyučovania predmetu					
Ročník		5.	6.	7.	8.
Hodinová dotácia	týždenne	1	1	1	1
	ročne	33	33	33	33

1. Charakteristika predmetu

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť tromi prvkami: hudobné umenie – obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ a hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

2. Ciele predmetu

Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.

Špecifické hudobné ciele:

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie,

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionalita, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

- nadobudnú (prehlbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

3.VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, ✓ hlasom improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, ✓ intonovať, rytmizovať, zapisovať a čítať výšku a dĺžku tónu v obmedzených tónových okruhoch, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>Ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky</p> <p>cvičenia zamerané na správne držanie tela, dychové cvičenia, artikulačné cvičenia, hlasové cvičenia</p> <p>metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie</p> <p>Ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu, grafická notácia, klasická notácia</p>

<p>✓ rozoznať elementárne hudobné nástroje podľa ich zvuku, vzhľadu i názvu,</p>	<p>tónové okruhy napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i.; rytmické slabiky (<i>tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri</i>; a i.)</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>elementárne hudobné nástroje a zdroje zvuku, ktoré sú k dispozícii:</p> <ol style="list-style-type: none"> ľudské telo (tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie) okolité predmety a prírodné materiály vydávajúce zvuk vlastnoručne zhotovené nástroje Orffove nástroje rytmické (chrastidlo/hrkálka/rumba gule, marakas, ozvučné drievka/claves/drevené paličky, drevený blok, rúrový bubienok, drhlo/škrabadlo/reco-reco/guiro) Orffove nástroje melodické (zvonkohra, xylofón, metalofón, zobcová flauta) slovenské ľudové nástroje (napr. píšťalka, píšťalka-dvojačka, fujara, gajdy, korýtkové husličky, citara, cimbal, ozembuch) dostupné nástroje iných kultúr (napr. bicie nástroje z Afriky, Južnej Ameriky – kongo, bongo) <p>držanie nástrojov, tvorba tónu</p>
--	---

✓ technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch,

✓ reprodukovat' a produkovať hudbu na nástrojoch,

✓ vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a hrať na nich,

✓ počúvať sústredene a pozorne,

✓ vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky,

✓ poznať riziká poškodenia sluchu,

✓ vedome počúvať ticho,

✓ z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky, (zvukové koláže),

skladby iných autorov

vlastná elementárna improvizácia a elementárna kompozícia:

a) inštrumentálny sprievod k piesni na princípe burdonu

b) ostinata, základných harmonických funkcií

c) b) predohra, medzihra, dohra k piesni

d) c) zvukomalebna a scénicka hudba

jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách

Aktívne počúvanie hudby

zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť základné vyjadrovacie prostriedky hudby, ✓ aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, ✓ verbalizovať atmosféru (charakter) hudby, ✓ vyjadriť hudbu pohybom, ✓ identifikovať základné estetické kategórie v hudbe, ✓ pohybovo improvizovať, ✓ syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku, ✓ nájsť atraktívnu tému, pripraviť scenár, samostatne tvoriť, alebo vyberať z učiteľovej ponuky hudbu, pohyb, tanec, scénu, 	<p>vyjadrovacie prostriedky hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>hudba krásna, vznešená, smutná, veselá a ďalšie estetické kategórie blízke životnej skúsenosti žiakov</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby improvizácia pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika</p>
--	--

<p>kostýmy, rekvizity,</p> <p>✓ koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybového predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom.</p>	<p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, básne, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>rôzne dramatické žánre, napr. divadlo s hercom, bábkové divadlo, tieňové divadlo, divadlo v maskách</p> <p>návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod., alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>
---	---

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra ✓ tvorivo pracovať s hlasom – textom, rečou, zvukmi, ✓ hlasom realizovať rytmické a melodické modely, ✓ spievať piesne spamäti, ale i s podpornými pamäťovými prostriedkami (gestá tzv. „ukazovačky“, obrázky, grafická notácia, klasická notácia), ✓ správne používať elementárne hudobné nástroje so správnym použitím hracieho aparátu s dôrazom na kvalitu tónu, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom</p> <p>metódy na rozvoj sluchovo-intonačných schopností</p> <p>obrázky, grafický i notový záznam piesne</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>elementárne hudobné nástroje</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať na klasickom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, ✓ na nástroji zahrať tóny podľa notového zápisu, ✓ vlastnoručne zhotoviť elementárny nástroj a hrať na ňom, 	<p>hra na jednom klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) – začiatočnícka úroveň</p> <p>jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne</p> <p>jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, ✓ pri počúvaní hudby spoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, ✓ podľa počutia skladby slovne vyjadriť odlišnosti dvoch štýlových období dejín hudby, 	<p>Aktívne počúvanie hudby</p> <p>skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti)</p> <p>skladby aspoň z dvoch rozličných štýlových období dejín hudby</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ verbalizovať atmosféru hudby, ✓ hudbu vyjadriť pohybom, ✓ identifikovať, pomenovať a charakterizovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky a základné formotvorné prvky podľa počutia, ✓ rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v tzv. klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v tzv. populárnej hudbe, ✓ poznať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, ich názvy, mená autorov v kontexte iných druhov umenia a všeobecných dejín, ✓ pohybom reagovať na počutú hudbu, 	<p>tempo, dynamika, kantiléna, harmónia, kontrast, opakovanie dielov formy</p> <p>napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe</p> <p>vybrané skladby významných skladateľov s ukázkami hudobných štýlov v ich typickej podobe, integrácia s literatúrou, výtvarnou výchovou, dejepisom</p> <p>zoznam vypočutých skladieb v triede napr. na nástenke</p>
---	--

- ✓ zapamätať si jednoduché choreografie,
- ✓ pohybovo improvizovať,

- ✓ realizovať hudobno-dramatické činnosti,
- ✓ realizovať hudobno-dramatický projekt podľa princípov tvorivej dramatiky s vkladom vlastnej tvorivosti, fantázie, imaginácie, improvizácie v skupinovej spolupráci.

Hudobno-pohybové činnosti

kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby

zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku

pohybová spontánnosť, uvoľnenosť

Hudobno-dramatické činnosti

Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>Hlasové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, ✓ spievať rytmicky a intonačne čisto v hlasovom rozsahu primeranom veku, ✓ tvorivo pracovať s textom, rečou, ✓ tvorivo pracovať s hlasom, ✓ hlasom realizovať rytmické a melodické modely, ✓ hlasom realizovať rytmickú polyfóniu, ✓ ovládať jednohlasný spev i elementárne formy viachlasného spevu, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikuláčn é cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom</p> <p>deklamácia, artikulácia</p> <p>rozšírená hlasová technika – tóny, ruchy, zvuky, efekty</p> <p>súčasné znenie rozličných rytmických modelov a celkov napr. kánon, quodlibet, burdon, ostinato, speivanie v terciách, v sextách)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, ✓ správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, ✓ hrať na tzv. klasickom jednom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, ✓ dodržať správny spôsob hry na nástroji, ✓ zahrať na nástroji tóny, motívy, frázy, piesne podľa notového zápisu, 	<p>improvizácia, elementárna kompozícia, metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>elementárne hudobné nástroje</p> <p>hra na jednom tzv. klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.)</p> <p>jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), ✓ zaradiť hudobné nástroje do základnej klasifikácie, ✓ vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a použiť ich v hudobnom procese ✓ aktívne počúvať hudbu, ✓ pri počúvaní hudby rozpoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, ✓ z počutej skladby odvodiť a slovne vyjadriť hudobné špecifiká konkrétneho štýlového obdobia, ✓ pri počúvaní hudby odlišiť od seba dve rozličné štýlové obdobia, 	<p>elementárna improvizácia, kompozícia</p> <p>Sachsova-Hornbostelova klasifikácia, nástrojové skupiny symfonického orchestra</p> <p>jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p> <p>Aktívne počúvanie hudby</p> <p>skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti)</p> <p>identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne, ✓ vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá vo svojom regióne, ✓ pohybom reagovať na počutú hudbu, ✓ zapamätat' si jednoduché choreografie, 	<p>budovanie triednej databázy odpočutých skladieb – aspoň tri štýlové obdobia</p> <p>návšteva koncertov a iných hudobných podujatí</p> <p>kritické myslenie, vkus, hodnoty</p> <p>stretnutia s umelcami domáceho regiónu</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela pohybové stvámenie hudobno-vyjadrovacích prostriedkov hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť pohyb k hudbe, ✓ navrhnuť jednoduché choreografie, ✓ pohybovo improvizovať, ✓ podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, ✓ tvorivou dramatikou zobrazovať charakteristické prvky konkrétneho štýlového a historického obdobia. 	<p>zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku</p> <p>pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika, integrácia s výtvarnou výchovou, literatúrou, príp. inými predmetmi</p> <p>integrácia s dejepisom</p>
---	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ spievať intonačne čisto, ✓ tvorivo pracovať s hlasom, ✓ správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, ✓ hrať na jednom klasickom štandardizovanom hudobnom nástroji, ✓ podľa sluchu a podľa notového zápisu zahrať melodickú líniu, ✓ tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), ✓ prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>Ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom</p> <p>syntéza zručností, vedomostí a návykov z ročníkov 5 – 7</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>hra na elementárnych hudobných nástrojoch</p> <p>hra na klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.)</p> <p>elementárna improvizácia, kompozícia</p> <p>vystúpenie pred obecnstvom (pred spolužiakmi, rodičmi)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne počúvať hudbu, ✓ rozoznať podľa farby zvuku ľudské hlasy, ✓ rozoznať podľa farby zvuku, vzhľadu i názvu klasické hudobné nástroje, ✓ rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v populárnej hudbe, 	<p>školské hudobné teleso, kapela (school band)</p> <p>Aktívne počúvanie hudby skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>soprán alt, tenor, bas, detský hlas, ženský zbor, mužský zbor, zmiešaný zbor, detský zbor</p> <p>nástroje relatívne bežne používané v stredoeurópskej kultúre: napr. flauta, hoboje, klarinet, fagot, trúbka, lesný roh, pozauna, tuba, husle, viola, violončelo, kontrabas, klavír, organ, gitara, harfa, cimbal, bežné bicie nástroje</p> <p>napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora, ✓ sluchom rozoznať a slovne vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia, ✓ rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby, ✓ sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname, ✓ orientovať sa v ponuke koncertov a hudobných podujatí vo svojom regióne i na Slovensku, ✓ vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory 	<p>skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti), podľa triedneho zoznamu vypočutých diel z 5. – 8. ročníka</p> <p>identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia</p> <p>notové záznamy skladieb pre sólo, pre rôzne komorné zoskupenia i ukážka jednoduchej partitúry pre orchester</p> <p>názvy štýlových období – gotika, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. storočia, súčasná hudba</p> <p>meno jedného skladateľa z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu a žijúceho skladateľa</p>
---	--

venované hudbe vo svojom regióne i na Slovensku,

- ✓ vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a svetovej hudobnej kultúry,

- ✓ pohybom reagovať na počutú hudbu,

- ✓ zapamätať si jednoduché choreografie,

- ✓ navrhnuť pohyb k hudbe,
- ✓ navrhnuť hudbu k pohybu,

- ✓ navrhnuť jednoduché choreografie,

- ✓ pohybovo improvizovať,

- ✓ zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov,

Hudobno-pohybové činnosti

kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby

zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku

pohybová spontánnosť, uvoľnenosť

<ul style="list-style-type: none"> ✓ podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, ✓ príp. zhotoviť a spracovať videozáznam projektu, ✓ diskutovať o vlastnom hudobno-dramatickom projekte, ✓ koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybového predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom. 	<p>valčík, polka, tango, príp. niektoré ľudové párové tance</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti syntéza hlasových, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a hudobno-vizuálnych činností</p> <p>kamera, mikrofón, zvukové reproduktory, počítač, projekcia</p> <p>kritické myslenie</p> <p>návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod. v profesionálnom divadle, alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>
--	---

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA

4.1. Vzdelávacie stratégie

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov: - skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, besedy, - zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

4.2. Výchovné stratégie

- Žiak spoznávaním hudby rôzneho typu, žánru a období (národnú, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického), rešpektuje špecifiká, váži si kultúru svojho národa a iných národov. V rámci medzipredmetových vzťahov dokáže vyjadriť a verbalizovať svoj názor na hudobné umenie rôznych slohových období, hudby súčasnosti, tanečnej, populárnej, džezovej, ako aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.
- Žiak prostredníctvom dobre usmerňovanej výchovy hudbou a k hudbe pochopí, že hudobné aktivity sú ušľachtilou formou trávenia voľného času.
- Podporovanie samovzdelávania a sebahodnotenia.
- Motivácia na hľadanie – vzbudenie zvedavosti, záujmu, byť lepším (podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu a o ich tvorcov a interpretov: poukázať na obdivuhodnosť konania niektorých skladateľov a interpretov.
- Osvojiť si správanie sa na koncertoch a slávnostných podujatiach.
- Prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí pestovať kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať multikulturalitu a odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje.

5. PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;

Mediálna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;

Multikultúrna výchova

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Ochrana života a zdravia

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;

6. UČEBNÉ ZDROJE

Pre vyučovanie hudobnej výchovy budú používané učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR.

Učebnice :

5.ročník : Hudobná výchova pre 5.ročník ZŠ : E.Langsteinová, B.Felix

6.ročník : Hudobná výchova pre 6.ročník ZŠ : E.Langsteinová, B.Felix

7.ročník : Hudobná výchova pre 7.ročník ZŠ : E.Langsteinová, B.Felix

8. ročník: Hudobná výchova pre 8. a 9. ročník ZŠ: E.Langsteinová, B.Felix

Demonštračné pomôcky a IKT budú využívané podľa možností školy.

Učebné zdroje predstavujú informácie pre žiakov, ich motivácie, získavanie, upevňovanie vedomostí, zručností a postojov.

Môžu nimi byť rôzne spevníky, notový materiál, učebnice, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet...

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska)
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov),
- sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.
- didaktická technika: Orffové hudobné nástroje, CD prehrávač , klavír

7. HODNOTENIE PREDMETU

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR. Bude hodnotený priebežne, bude používané sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka.

Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito **metódami, formami a prostriedkami**:

- sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a nadania,
- sústavným pozorovaním hudobných prejavov žiaka a jeho pozornosti na vyučovaní – *neodporúča sa vyžadovať sólový hudobný výkon žiaka,*
- úroveň hudobných činností sledujeme v skupinách,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka vrátane aplikovania osobných a sociálnych kompetencií pri činnosti a jeho prosociálneho správania, hodnotením reakcie žiaka na hudbu slovom, pohybom, prípadne výtvarným prejavom,
- ústnym preverovaním úrovne vedomostí o hudbe (odporúča sa od 5. ročníka ZŠ) hlavne pri hudobných činnostiach,
- konzultáciami s ostatnými pedagógmi školy,
- v prípade mimoriadne nadaného alebo zaostalého žiaka rozhovormi so žiakom a zákonnými zástupcami žiaka.

Kritériá hodnotenia:

Hudobná výchova sa na druhom stupni klasifikuje. Popri klasifikácii prebieha priebežné slovné i písomné hodnotenie.

Hodnotenie a klasifikovanie vychádza z troch základných zdrojov :

- úroveň hudobného prejavu
- úroveň hudobno-pohybového prejavu
- úroveň vedomostí v oblasti predpísanej teórie (vychádzajúc z osnov)
- vzťah k predmetu a aktivite

- výborný - žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:

je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách, úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie, má aktívny záujem o hudobné umenie, individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach,

- chváľitebný - žiak spĺňa kritériá:

je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, potrebuje sústavnú pomoc učiteľa,

- dobrý - žiak realizuje edukačné úlohy priemerne:

chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavne pomoc a povzbudenie učiteľa,

- dostatočný - žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni bez vlastného vkladu,

- nedostatočný - žiak nespĺňa kritériá.